

**Kto znáša riziko dodatočných
nákladov, keď sa reálne
podmienky na stavenisku líšia od
podmienok uvedených v
súťažných podkladoch?**

ZOOM WEBINÁR

OBSAH

- Riziko nepredvídateľných podmienok na stavenisku - rozdielna úprava červenej, žltej, striebornej a smaragdovej úpravy
- definícia predvídateľnosti
- review clauses vo FIDIC vzorových zmluvách
- čo je safe harbor
- aké modifikácie zmluvy sú povolené podľa ZVO
- zákaz prenosu rizika za správnosť a úplnosť opisu predmetu zákazky a za podklady v zmysle § 42 ZVO na zhotoviteľa

Základné druhy FIDIC vzorových zmlúv

ČERVENÁ KNIHA

- Objednávateľ zabezpečí DSP, DRS
- **Objednávateľ znáša riziko za správnosť projektovej dokumentácie**
- Zhotoviteľ vypracuje zhotoviteľskú dokumentáciu
- Inžinier riadi Zmluvu, kontroluje práce, merania a schvaľuje platby
- Objednávateľ je informovaný a môže vykonať Variácie
- cena na základe merania podľa Výkazu výmer a jednotkových cien položiek navrhnutých zhotoviteľom alebo aj paušálna
- cena podlieha úpravám (Variácie, claimy, atď.)

ŽLTÁ KNIHA

- Zhotoviteľ vypracuje DRS na základe DSP, prípadne iba Požiadaviek objednávateľa - parametre, kritéria, účel, funkcie, štandard, rozsah
- **Zhotoviteľ zodpovedá za správnosť projektovej dokumentácie**
- Inžinier riadi Zmluvu, kontroluje DRS, práce a schvaľuje platby
- platby po splnení míľnikov obvykle paušálne platby
- cena podlieha úpravám (Variácie, claimy)

Príklady:

- technicky náročné stavby (inovatívne riešenie, najmä mosty, estakády, mimoúrovňové križovatky)
- novostavby, kde je istota ohľadom podmienok v území (nie je vhodné pre rekonštrukcie)
- tam kde prípadná zmena Požiadaviek objednávateľa nemá vplyv na záber pôdy

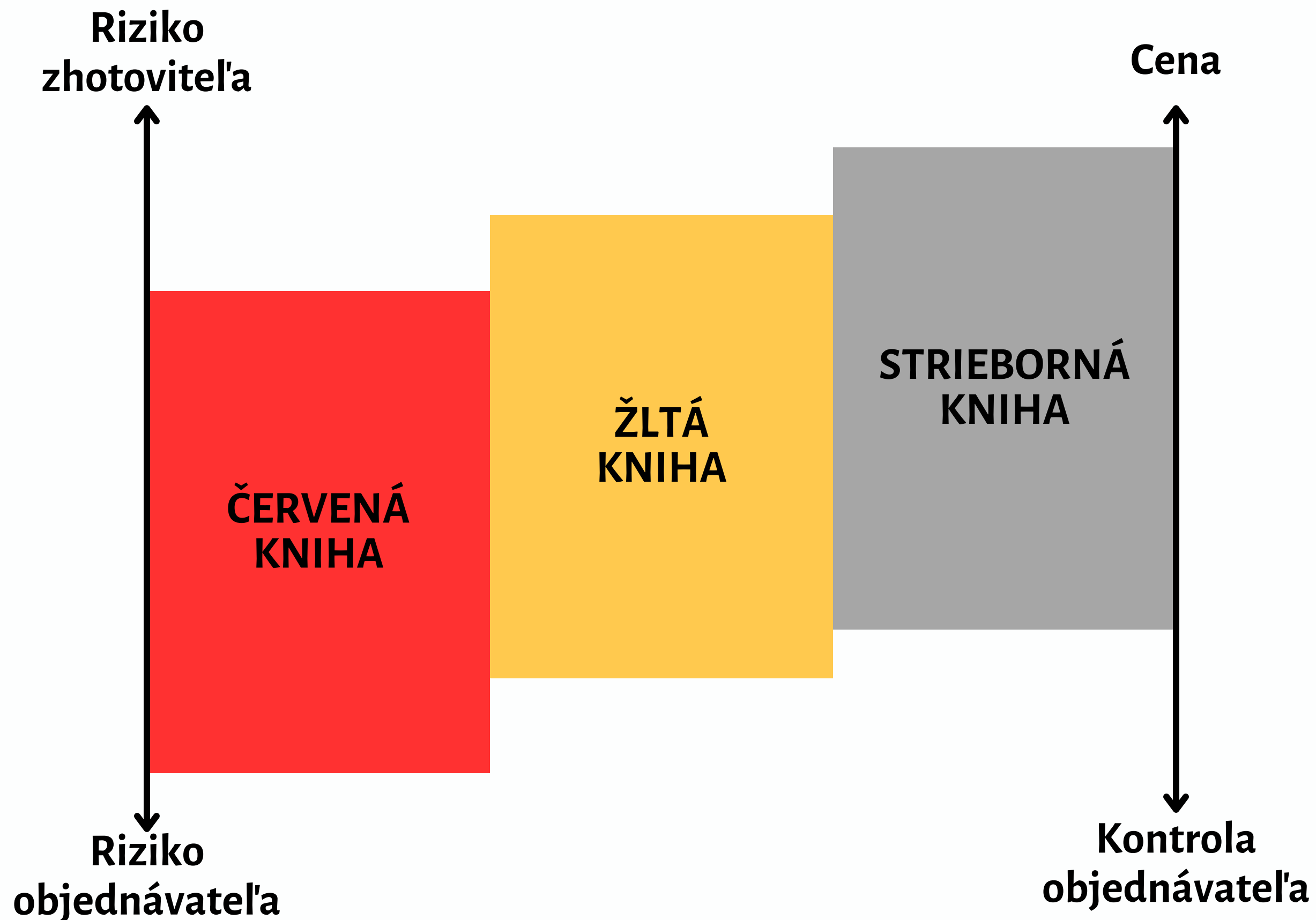
STRIEBORNÁ KNIHA

- Zhotoviteľ preberá plnú zodpovednosť za realizačný projekt a výstavbu a zabezpečuje vyšší stupeň istoty, že dohodnutá zmluvná cena a čas nebudú prekročené
- Objednávateľ (prostredníctvom Inžiniera) sa nepodieľa na každodennom postupe prác za predpokladu, že konečný výsledok spĺňa kritériá výkonnosti, ktoré určil,
- zainteresované strany (napr. sponzori, veritelia a Objednávateľ) sú ochotné zaplatiť väčšiu cenu výmenou za to, že Zhotoviteľ ponesie dodatočné riziká spojené s vyššou istotou konečnej ceny a času

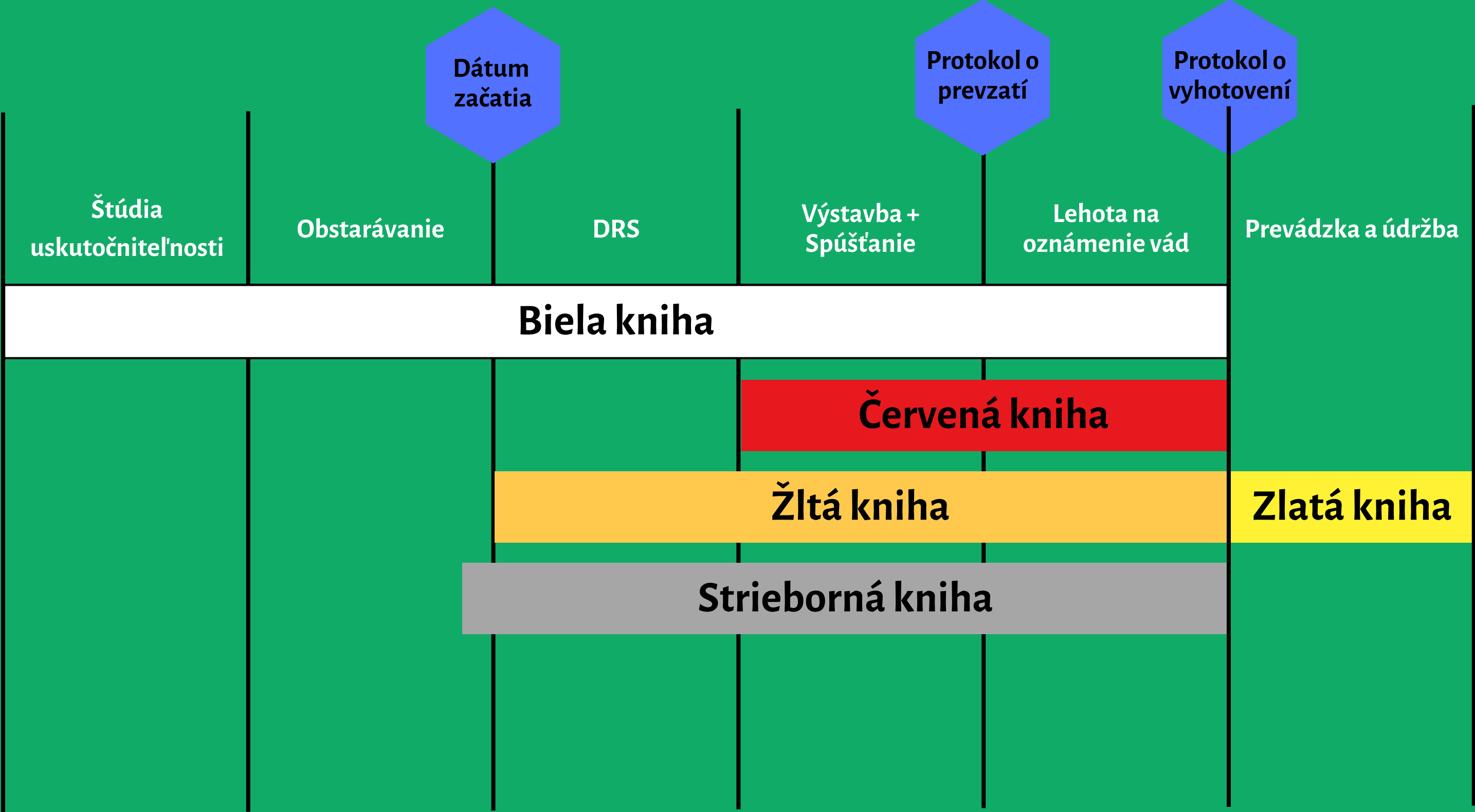
Príklady:

- veľké investičné celky, napríklad elektrárne, spalovne, teplárne, atď.

Vzťah ceny, rizika a kontroly na zhotovením Diela

Trvanie zmluvy

Podčl. 4.10 Údaje o Stavenisku (Červená a Žltá kniha)

Objednávateľ ešte **pred** Základným dátumom je povinný poskytnúť Zhotoviteľovi pre jeho informáciu všetky dôležité údaje, ktoré **má k dispozícii** o hydrologických a geologických podmienkach na Stavenisku, vrátane environmentálnych hľadísk. Objednávateľ podobným spôsobom poskytne Zhotoviteľovi všetky údaje, ktoré získa **po** Základnom dátume. Zhotoviteľ je zodpovedný za **interpretáciu** všetkých týchto údajov.

Primeranosť

Má za to, že v **rozsahu v akom to bolo prakticky možné (vzhľadom na náklady a čas)**, Zhotoviteľ získal všetky potrebné informácie ohľadne **rizík**, mimoriadnych udalostí a ďalších **okolností**, ktoré môžu ovplyvniť alebo mať **dopad** na **Ponuku** alebo **Dielo**. Rovnako sa má za to, že Zhotoviteľ si prehliadol a preskúmal **Stavenisko**, jeho okolie, vyššie uvedené údaje a ostatné dostupné informácie a uistil sa **pred predložením Ponuky** ohľadne všetkých závažných záležitostí, vrátane (bez obmedzenia):

- (a) tvaru a charakteristiky Staveniska, vrátane geologických podmienok ,
- (b) hydrologických a klimatických podmienok,
- (c) rozsahu a podstate prác a Vybavenia potrebného pre realizáciu a dokončenie Diela a pre odstránenie všetkých väd,
- (d) Právnych predpisov, postupov a pracovnej praxi v Krajine, a
- (e) požiadaviek Zhotoviteľa na prístup, ubytovanie, zariadenie Zhotoviteľa, personál, energiu, dopravu, vodu a ďalšie služby.

Podčl. 4.11 Dostatočnosť Akceptovanej zmluvnej hodnoty (Červená a Žltá kniha)

Má sa za to, že Zhotoviteľ:

- (a) sa uistil ohľadne správnosti a primeranosti Akceptovanej zmluvnej hodnoty, a
- (b) stanovil Akceptovanú zmluvnú hodnotu na základe údajov, interpretácií, potrebných informácií, prehliadok, skúšok a uistení ohľadne všetkých závažných záležitostí, na ktoré sa odvoláva podčlánok 4.10 (*Údaje o Stavenisku*) a akýchkoľvek ďalších údajov dôležitých vo vzťahu k projektovaniu Zhotoviteľa.

Pokiaľ nie je v Zmluve uvedené inak, Akceptovaná zmluvná hodnota zahŕňa všetky záväzky Zhotoviteľa podľa Zmluvy (vrátane Predbežných súm, ak existujú) a všetky veci potrebné pre správne vyprojektovanie, vyhotovenie a dokončenie Diela a odstránenie všetkých väd.

Podčl. 4.12 Nepredvídateľné fyzické podmienky (Červená a Žltá kniha)

V tomto podčlánku „**fyzické podmienky**“ znamenajú **prírodné** fyzické podmienky a **umelé** a iné **fyzické prekážky** a **znečisťujúce látky**, s ktorými sa Zhotoviteľ na **Stavenisku** stretne v priebehu realizácie Diela, vrátane **geologických** a **hydrologických podmienok**, s výnimkou klimatických podmienok.

Ak sa Zhotoviteľ stretne s nepriaznivými fyzickými podmienkami, ktoré považuje za Nepredvídateľné, vydá oznámenie Stavebnému dozorovi, čo najskôr ako je to možné. **CLAIM**

V tomto oznámení sa popíšu fyzické podmienky, aby mohli byť prehliadnuté Stavebným dozorom a uvedú sa dôvody, prečo ich Zhotoviteľ považuje za Nepredvídateľné. Zhotoviteľ je povinný pokračovať v realizácii Diela za použitia takých **správnych a primeraných opatrení**, ktoré sú vhodné pre tieto fyzické podmienky a je povinný splniť všetky pokyny, ktoré mu môže Stavebný dozor vydať. Ak ktorýkoľvek pokyn vytvára Zmenu, postupuje sa podľa článku 13 (Zmeny a úpravy). **VARIÁCIA**

Ak a v takom rozsahu, v akom sa Zhotoviteľ stretne s fyzickými podmienkami, ktoré sú Nepredvídateľné, pričom vydá náležité oznámenie, a vznikne mu oneskorenie a/alebo Náklady kvôli týmto podmienkam, potom Zhotoviteľ bude mať nárok podľa podčlánku 20.1 (Nároky Zhotoviteľa) na:

- (a) **predĺženie lehoty** v dôsledku každého takého oneskorenia, ak dokončenie Diela je alebo bude oneskorené podľa podčlánku 8.4 (Predĺženie Lehoty výstavby) a
- (b) úhradu všetkých takýchto **Nákladov**, ktoré sa zahrnú do Zmluvnej ceny.

Po obdržaní takéhoto oznámenia a prehliadnutí a/alebo prešetrení týchto fyzických podmienok Stavebný dozor je povinný postupovať v súlade s podčlánkom 3.5 (Rozhodnutia) tak, aby odsúhlasil alebo rozhodol (i) či (a ak áno), tak v akom rozsahu boli tieto fyzické podmienky Nepredvídateľné, a (ii) záležitosti popísané vo vyššie uvedených pododstavcoch (a) a (b) v súvislosti s týmto rozsahom.

Avšak predtým, ako budú definitívne odsúhlasené alebo rozhodnuté dodatočné Náklady podľa pododstavca (ii), Stavebný dozor môže tiež **preveriť či ostatné fyzické podmienky** v podobných častiach Diela (ak existujú) **sú priaznivejšie** než mohli byť primerane predvídané v čase, keď Zhotoviteľ predkladal Ponuku. Ak a v takom rozsahu v akom sa tieto priaznivejšie podmienky vyskytujú, môže Stavebný dozor postupovať v súlade s podčlánkom 3.5 (Rozhodnutia), aby v dôsledku týchto podmienok odsúhlasil alebo rozhodol o znížení Nákladov, ktoré môžu byť zahrnuté (ako odpočty) do Zmluvnej ceny a do Platobných potvrdení. Avšak čistý efekt všetkých úprav podľa pododstavca (b) a všetkých týchto znížení za všetky fyzické podmienky zistené v podobných častiach Diela **nebude mať za následok čisté zníženie Zmluvnej ceny**.

Stavebný dozor môže zobrať do úvahy akýkoľvek dôkaz o fyzických podmienkach predvídaných Zhotoviteľom pri podaní Ponuky, ktorý môže byť predložený Zhotoviteľom, ale nebude žiadnym takým dôkazom viazaný.

„Nepredvídateľné“ znamená to, čo nie je primerane predvídateľné skúseným Zhotoviteľom k dátumu na predloženie Ponuky.

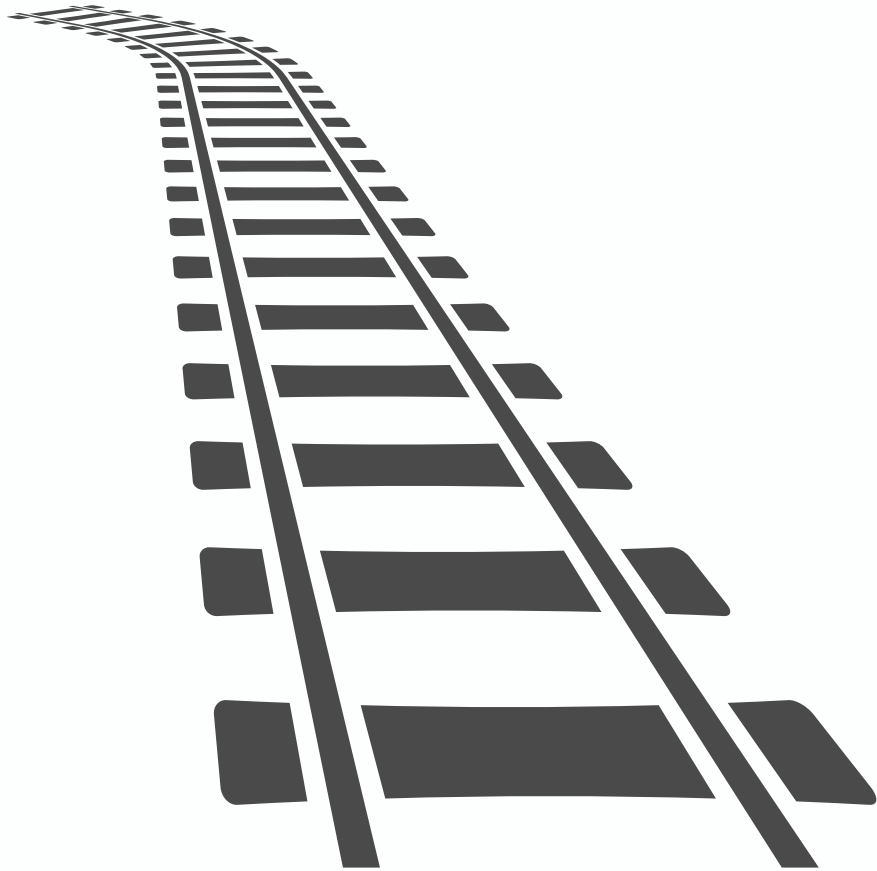

Nepredvídateľné fyzické podmienky (červená a žltá kniha) - podčl. 4.12

Príklad (claim vs. variácia):

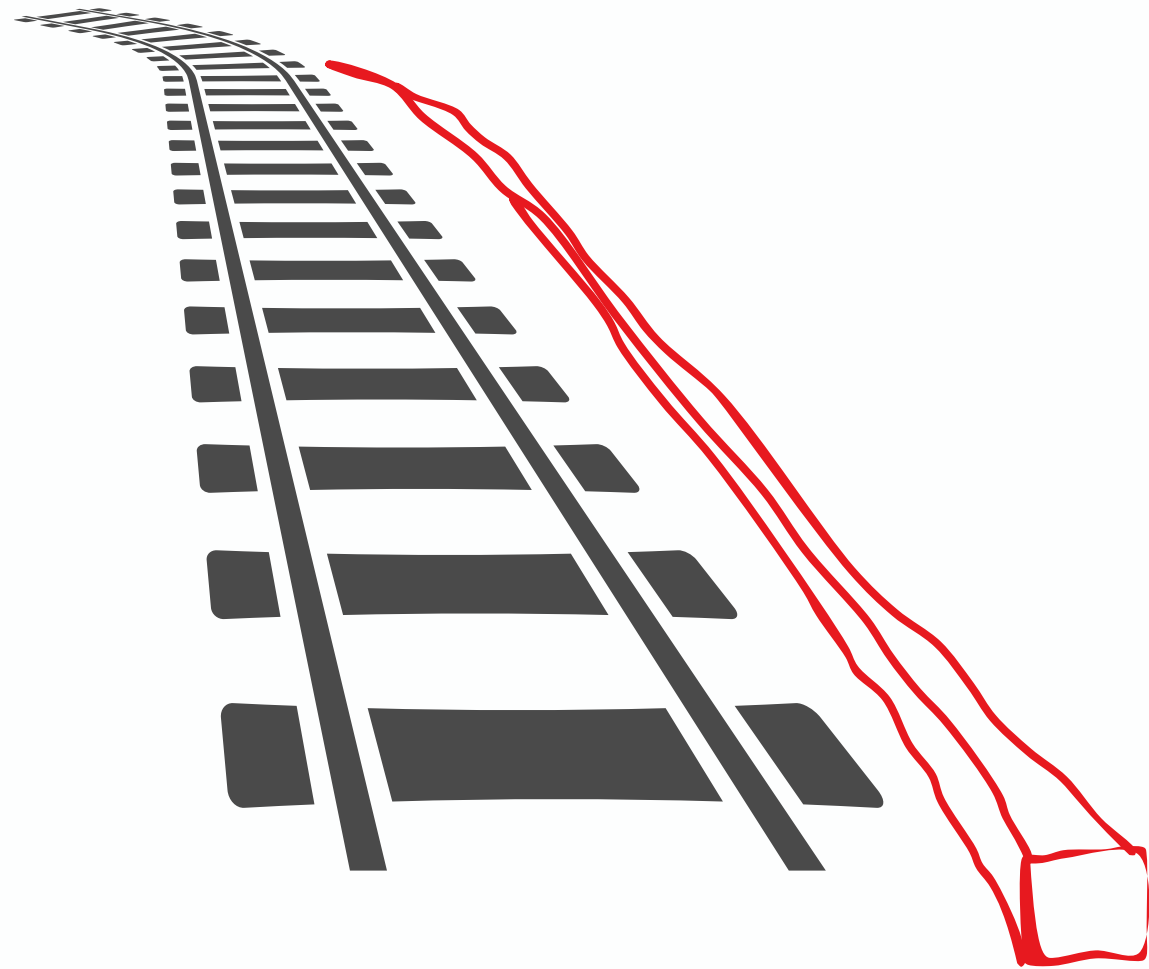
Záväzok Zhotoviteľa:

- kolajnice

Nepredvídateľné fyzické podmienky (červená a žltá kniha) - podčl. 4.12

Príklad (claim vs. variácia):

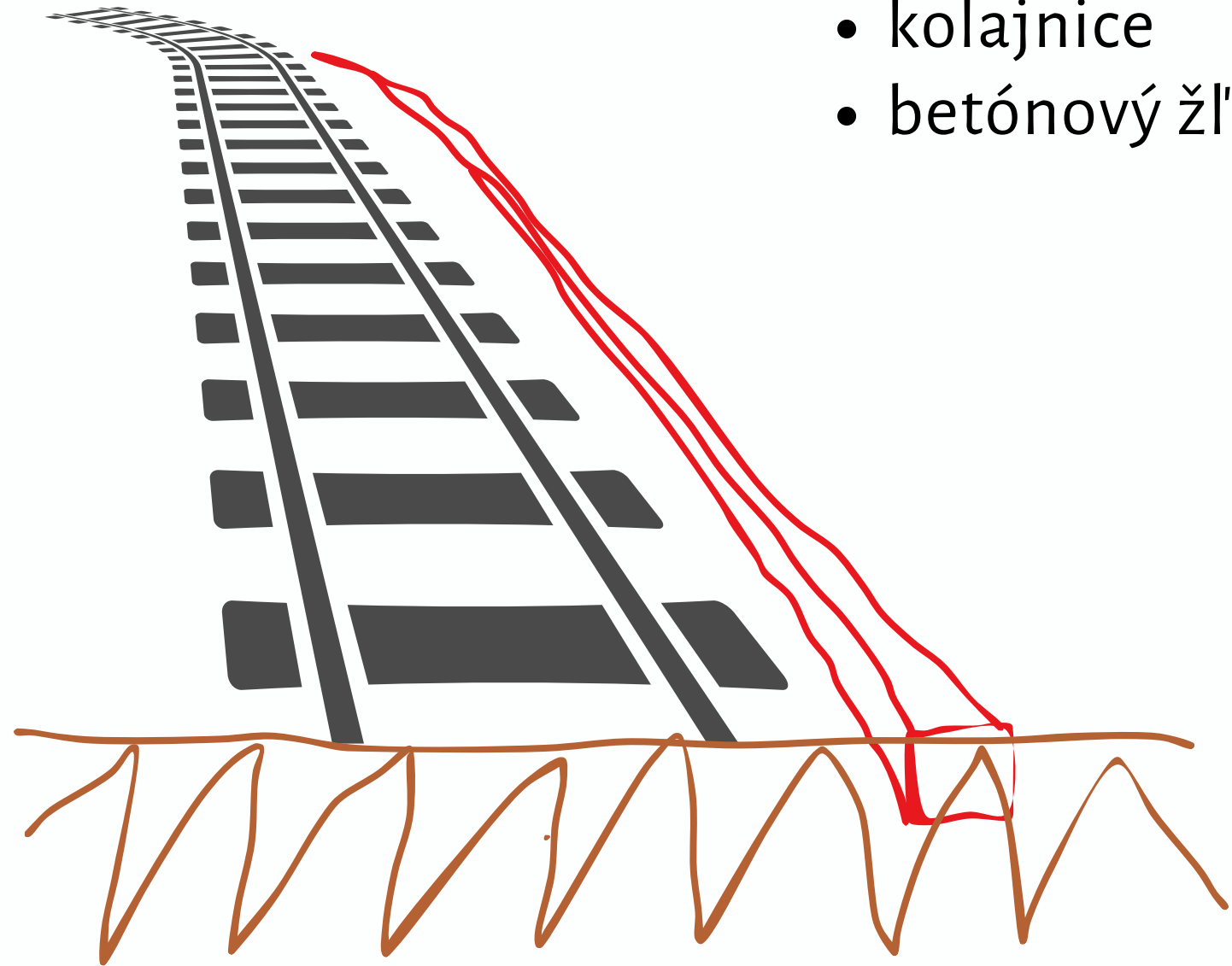

Nepredvídateľné fyzické podmienky (červená a žltá kniha) - podčl. 4.12

Príklad (claim vs. variácia):

Záväzok Zhotoviteľa:

- kolajnice
- betónový žľab

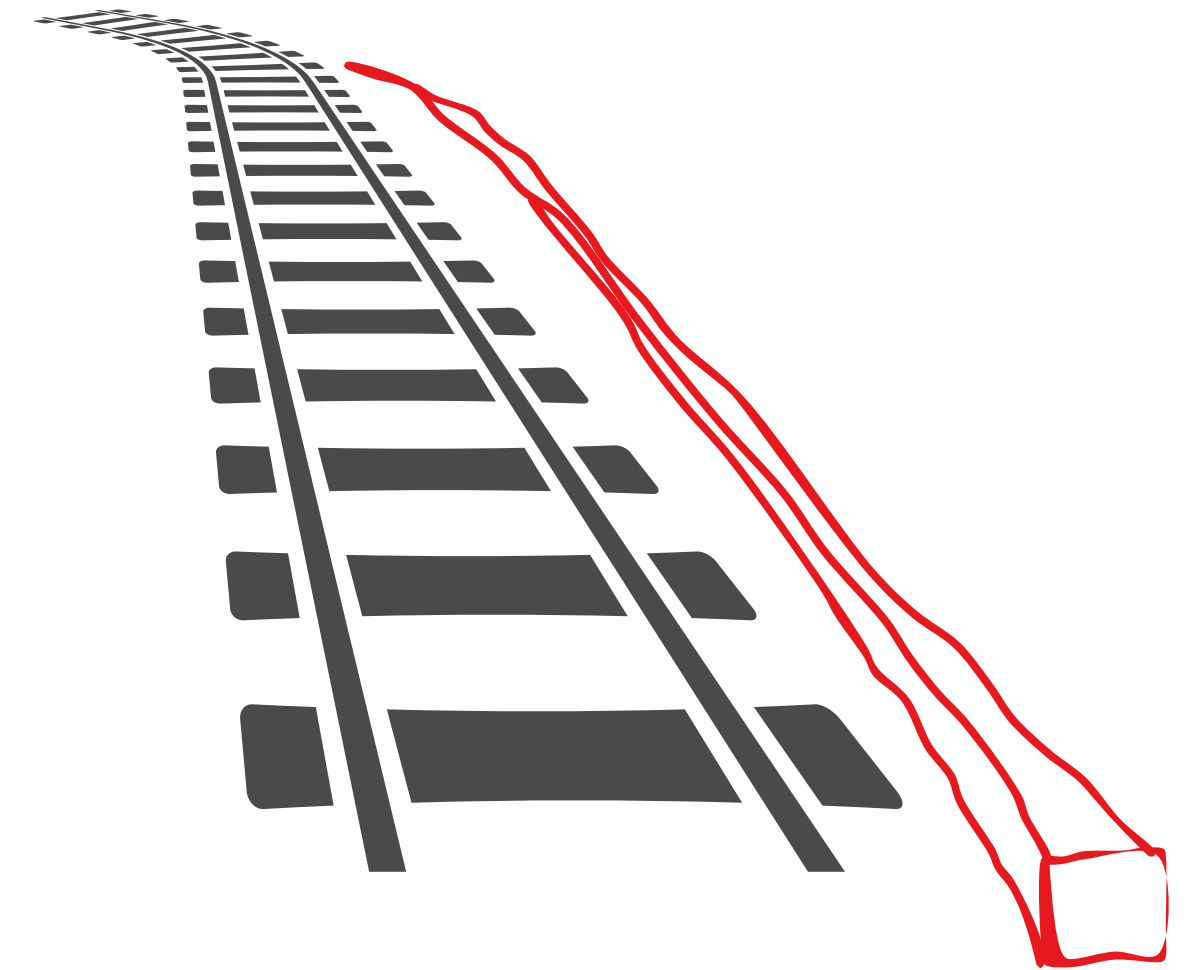
Nepredvídateľné fyzické podmienky (červená a žltá kniha) - podčl. 4.12

Príklad (claim): pri odstraňovaní kolajového zvršku sa našla azbestová rúra, ktorá nebola v búracom projekte ani v žiadnych údajoch o Stavenisku

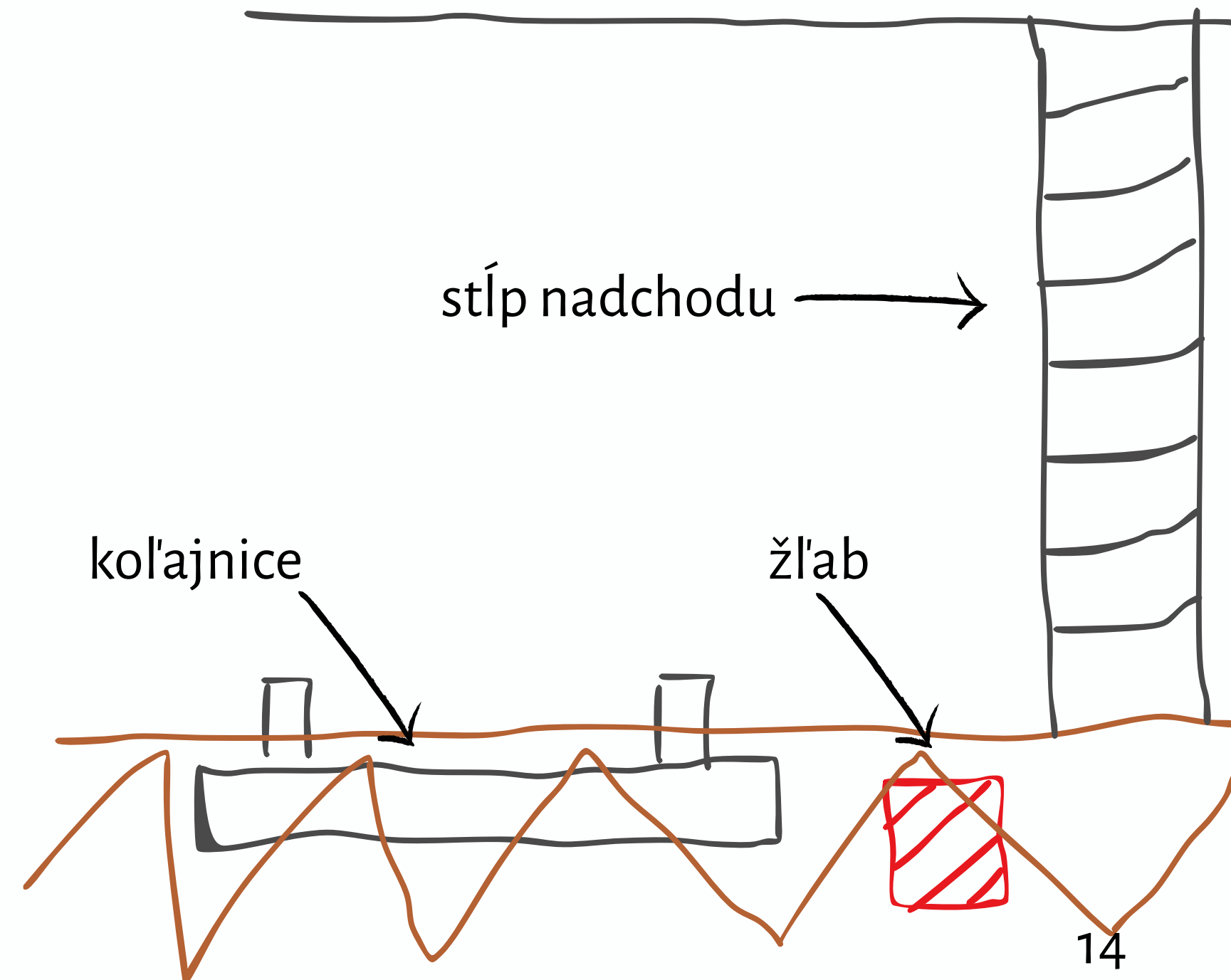
Nepredvídateľné fyzické podmienky (červená a žltá kniha) - podčl. 4.12

Príklad (variácia): pri stavbe betónového žlabu podľa DSP v stupni DRS bolo odkrytý základ nadchodu, ktorý bol masívnejší ako predpokladala dokumentácia

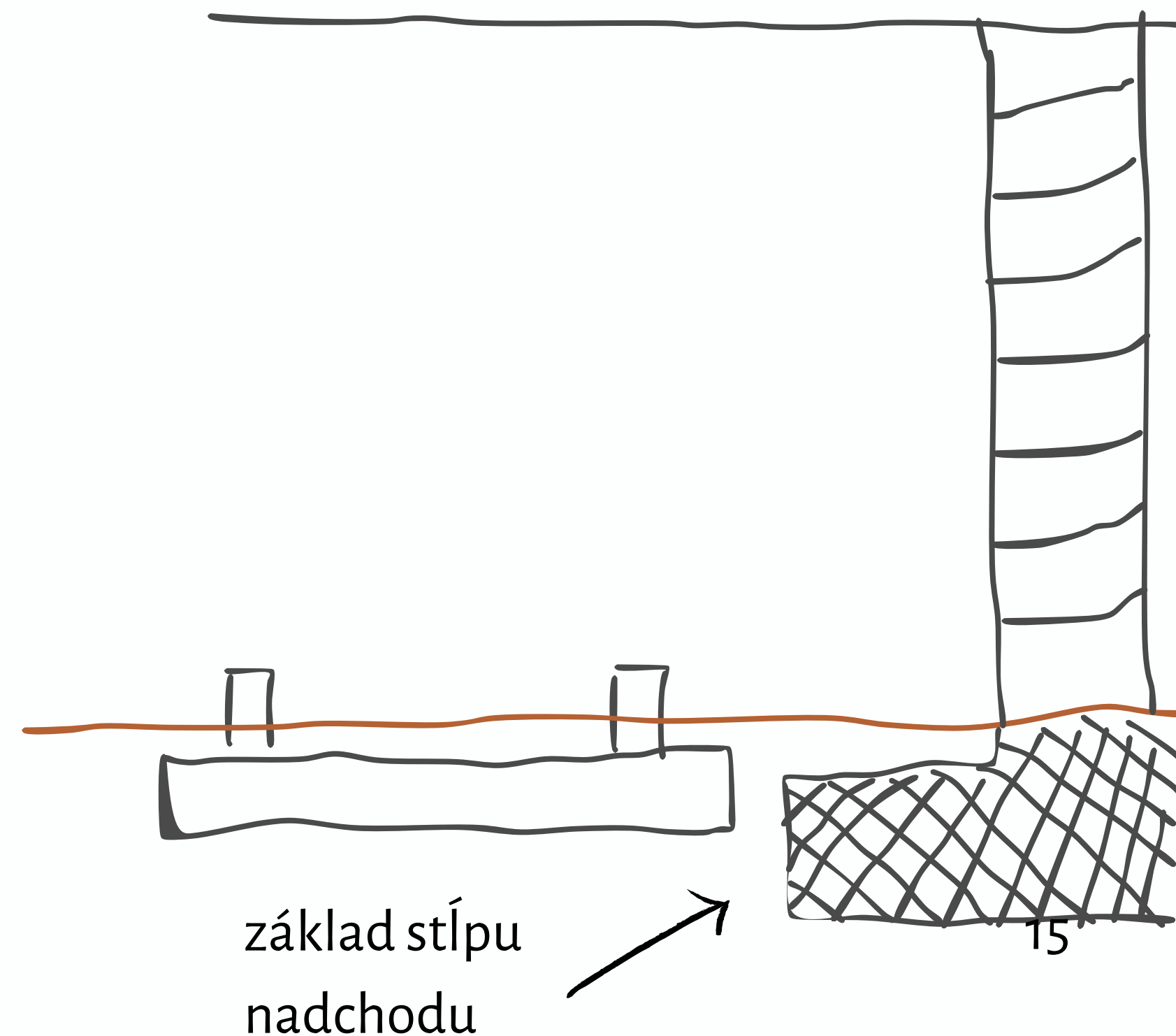
Nepredvídateľné fyzické podmienky (červená a žltá kniha) - podčl. 4.12

Príklad (variácia): pri stavbe betónového žľabu podľa DSP v stupni DRS bolo odkrytý základ nadchodu, ktorý bol masívnejší ako predpokladala dokumentácia

Nepredvídateľné fyzické podmienky (červená a žltá kniha) - podčl. 4.12

Príklad (variácia): pri stavbe betónového žlabu podľa DSP v stupni DRS bolo odkrytý základ nadchodu, ktorý bol masívnejší ako predpokladala dokumentácia

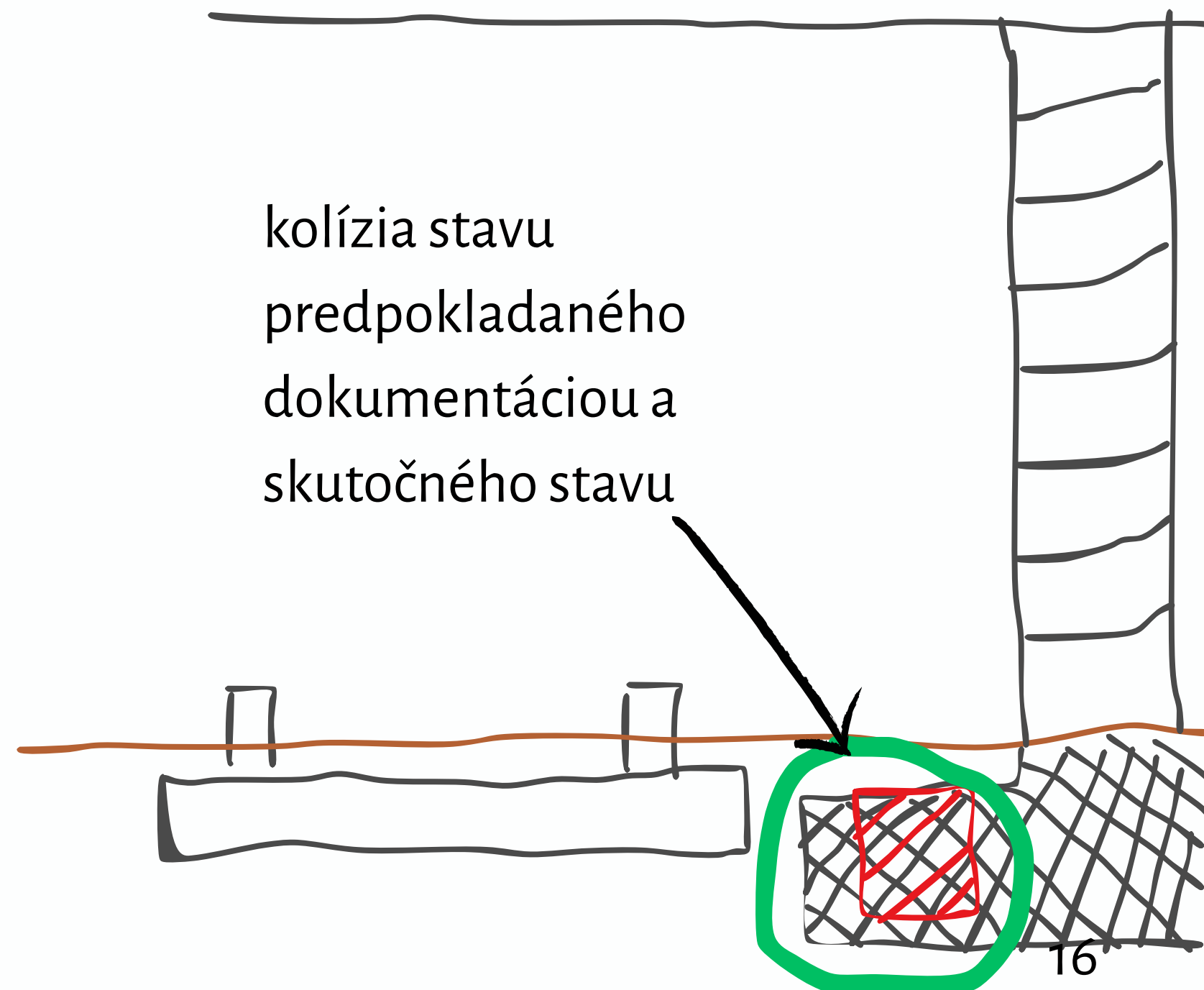

Nepredvídateľné fyzické podmienky (červená a žltá kniha) - podčl. 4.12

Príklad (variácia): pri stavbe betónového žlabu podľa DSP v stupni DRS bolo odkrytý základ nadchodu, ktorý bol masívnejší ako predpokladala dokumentácia

kolízia stavu
predpokladaného
dokumentáciou a
skutočného stavu

Údaje o stavenisku (Strieborná kniha) - podčl. 4.10

Zhotoviteľ je zodpovedný za overenie a interpretáciu všetkých údajov o Stavenisku.

Objednávateľ nezodpovedá za správnosť, dostatočnosť alebo úplnosť týchto údajov, s výnimkou ustanovení uvedených v podčlánku 5.1 [Všeobecné povinnosti týkajúce sa projektovania].

Nepredvídateľné fyzické podmienky (Strieborná kniha) - podčl. 4.12

Pokiaľ nie je v Zmluve uvedené inak:

(a) má sa za to, že Zhotoviteľ získal všetky potrebné informácie o rizikách, nepredvídateľných udalostiach a iných okolnostiach, ktoré môžu ovplyvniť cenu alebo ovplyvniť Dielo;

(b) podpisom Zmluvy Zhotoviteľ prijíma plnú zodpovednosť za to, že predvídal všetky ťažkosti a náklady na úspešné dokončenie Diela; a

(c) s výhradou Článku 13 (Zmeny a úpravy) sa Zmluvná cena neupravuje s ohľadom na akékoľvek nepredvídateľné ťažkosti alebo náklady.

FIDIC - Riziká Objednávateľa (17.3)

- (a) vojna, vojnový stav (či bola vojna vyhlásená alebo nie), invázia, činnosť zahraničných nepriateľov,
- (b) vzbura, terorizmus, revolúcia, povstanie, vojenský prevrat alebo násilné prevzatie moci, alebo občianska vojna v Krajine,
- (c) výtržnosti, vzbura alebo nepokoje v Krajine vyvolané inými osobami než je Personál Zhotoviteľa a ostatní zamestnanci Zhotoviteľa a Podzhotoviteľov,
- (d) vojnové strelivo, výbušný materiál, ionizujúce žiarenie alebo kontaminácia rádioaktivitou v Krajine, okrem rozsahu použitia takého streliva, výbušného materiálu, žiarenia alebo rádioaktivity Zhotoviteľom,
- (e) tlakové vlny spôsobené lietadlom alebo inými vzdušnými objektmi pohybujúcimi sa rýchlosťou zvuku alebo nadzvukovou rýchlosťou,
- (f) použitie alebo zabratie ktorejkoľvek časti Trvalého Diela Objednávateľom, okrem prípadov stanovených v Zmluve,**
- (g) projektová dokumentácia ktorejkoľvek časti Diela vypracovaná Personálom Objednávateľa alebo inými osobami, za ktoré je zodpovedný Objednávateľ, a**
- (h) všetky účinky prírodných síl, ktoré sú Nepredvídateľného charakteru alebo proti ktorým sa ani od skúseného Zhotoviteľa nemohlo odôvodnene očakávať, že by podnikol náležité preventívne opatrenia.**

Príklad typického sporu ohľadom Podčl. 4.12 “lepivosť”

V súťažných podkladoch bol geologický prieskum CADECO 2015, v ktorom sa uvádza:

- ”možno očakávať problematické geologické pomery”

V priebehu výstavby Zhotoviteľ uplatnil Claim, v ktorom uvádza:

- na základe skutočnej situácie na stavenisku boli vykonané dodatočné skúšky únosnosti zemnej pláne, ktorých výsledky vyšli nevyhovujúce a preto bude potrebné dodatočné vylepšenie zemnej pláne hydraulickým spojivom a bude potrebné dávkovanie vápennej stabilizácie

Z dodatočnej skúšky Zhotoviteľa vyplynul záver:

- pri vlhkosti do 2% - obsah spojiva 2% - množstvo spojiva 19,8 kg/m²
- pri vlhkosti nad 14% - obsah spojiva 4-5% - množstvo spojiva 39-49 kg/m²

Interpretácia *predvídateľnosti*

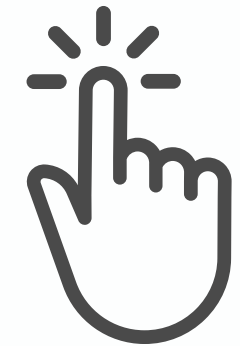
- Rozlišovať medzi **súkromným** právom a **verejným** právom
- interpretovať s ohľadom na “**záväzok**”, či je/nie je, aký je jeho rozsah
- či môžem **zmeniť** zmluvu o naviac prácu / menej prácu aj s dopadom na čas a dobu dokončenia s ohľadom na **ZVO**
- či to môžem **financovať zmenu** z **EŠIF** ako **oprávnený výdavok**, či neriskujem korekcie

Interpretácia “*predvídateľnosti*”

CJ Pearce & Co Ltd v Hereford Corporation

- **inštalácie potrubia** na mieste kde mala byť 100-ročná kanalizácia
- objednávateľ uviedol na mape „približnú“ polohu, ktorá sa líšila od polohy skutočnej
- objednávateľ argumentoval, že zhotoviteľ mal očakávať, že kanalizácia sa bude nachádzať „približne“ 10 – 15 stôp na oboch stranách určenej línie potrubia
- súd rozhodol, že neistota v umiestnení kanalizácie bola **predvídateľná** a že zhotoviteľ mal prijať opatrenia pre toto riziko
- zhotoviteľ preto nemal nárok na dodatočnú platbu na základe nepriaznivých fyzických podmienok a umelej prekážky

<https://www.ibanet.org/clinical-june-2022-feature-1>

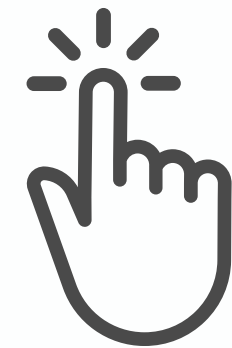
Interpretácia “*predvídateľnosti*”

Compagnie Interafricaine De Travaux v South African Transport Services

- **dlhý tunel** navrhnutý s minimálnym množstvom prieskumu pôdy mal mať podľa predpokladov **2 % dĺžky s nekvalitným skalným masívom**
- v technickej správe projektu sa uvádzalo: „*Môžu sa vyskytnúť odchýlky od predpokladaných podmienok alebo zlomové zóny v dôsledku okolností, ktoré nebolo možné rozumne predvídať, najmä v oblastiach geologického kontaktu alebo zlomov*“ (...) „*interpretácie uvedené v tejto správe v žiadnom prípade nezbavujú zhotoviteľa povinnosti vykonať vlastné posúdenie*“
- počas výstavby bolo **35 % pôdy** klasifikovaných ako veľmi nekvalitná
- súd **priznal** nárok na náklady
- **predvídateľnosť nie je binárna** v tom zmysle, že ide o otázku predpokladu prítomnosti alebo neprítomnosti určitého typu pôdy alebo terénu. Pod predvídateľnosťou sa skôr rozumie množstvo alebo rozsah, v akom sa očakáva výskyt daného dôvodu.

Zdroj:
článok z **ibanet.com** “Geotechnical Baseline Reports in the FIDIC Emerald Book – a fair allocation of ground risks?”

<https://www.ibanet.org/clinical-june-2022-feature-1>

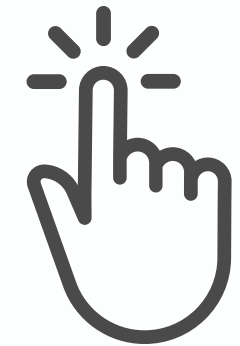

Interpretácia “*predvídateľnosti*”

Humber Oil Terminals Trustee Ltd v Harbour and General Works (Stevin) Ltd

- spor sa týkal zrútenia člna počas zdvíhania v dôsledku nezvyčajného stavu pôdy pri zaťažení
- v tomto prípade nepredvídateľnosť nesúvisela s typom pôdy, ktorý bol v súlade s očakávaniami. Nepredvídateľnosť skôr súvisela so **správaním pôdy pri pôsobení síl**
- súd rozhodol, že neobvyklé správanie pôdy bolo **nepredvídateľným** fyzikálnym stavom
- toto rozhodnutie implikuje širší výklad toho, čo predstavuje fyzikálnu podmienku

<https://www.ibanet.org/clinical-june-2022-feature-1>

Zdroj:

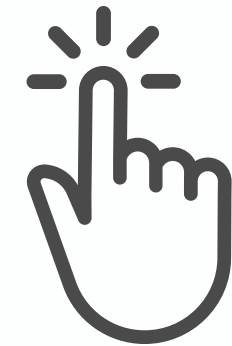
článok z **ibanet.com** “Geotechnical Baseline Reports in the FIDIC Emerald Book – a fair allocation of ground risks?”

Interpretácia “*predvídateľnosti*”

Obrascon Huarte Lain SA v Her Majesty's Attorney General for Gibraltar

- vláda Gibraltáru poverila spoločnosť Obrascon Huarte Lain (OHL) projektovaním a výstavbou cesty v blízkosti letiska na základe FIDIC žltej knihy
- vláda Gibraltáru následne zmluvu ukončila z dôvodu omeškania spôsobeného **sanačnými prácami na kontaminovanej pôde**
- prítomnosť kontaminovanej pôdy v dôsledku vojenských činností bola známa už od začiatku projektu. Prieskum lokality však ukázal, že kontaminovaná pôda nebola rozložená rovnomerne a veľké plochy boli bez kontaminácie
- nárok bol zamietnutý
- “*skúsený zhotoviteľ musí vyhodnotiť všetky dostupné údaje a nemôže jednoducho akceptovať interpretáciu údajov inou osobou a tvrdiť, že to je všetko, čo bolo možné predvídať, naviac sa musí **pripraviť na najhorší možný scenár a v rámci ponukovej ceny počítať s podstatnou finančnou rezervou***”

<https://www.ibanet.org/clinical-june-2022-feature-1>

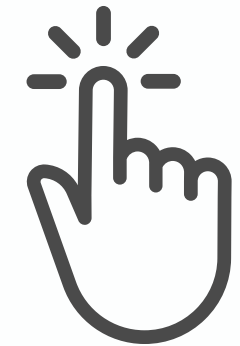

Interpretácia “*predvídateľnosti*”

Van Oord UK Ltd & Anor v Allseas UK Ltd

- počas výkopových prác sa objavilo viac vrstiev rašeliny, ako sa očakávalo
- to spôsobilo omeškanie dokončenia prác
- nároky boli zamietnuté sudcom, ktorý konštatoval, že: „každý skúsený zhotoviteľ vie, že prieskumy pôdy môžu byť 100% presné len v tých konkrétnych miestach, kde sa vykonávajú. **Je úlohou skúseného zhotoviteľa vyplniť medzery a prijať informované rozhodnutie o tom, aké budú pravdepodobné podmienky celkovo**“

<https://www.ibanet.org/clinical-june-2022-feature-1>

Zdroj:

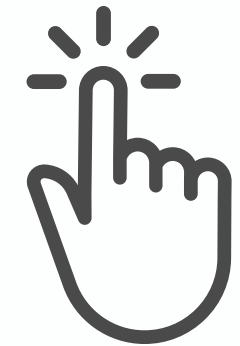
článok z [ibanet.com](https://www.ibanet.com) “Geotechnical Baseline Reports in the FIDIC Emerald Book – a fair allocation of ground risks?”

Interpretácia “*predvídateľnosti*”

PBS Energo AS v Bester Generacion UK Ltd

- rozsah a hĺbka výskytu **azbestu** v lokalite, kde má byť vybudovaná elektráreň na biomasu v Spojenom kráľovstve na základe zmluvy FIDIC **striebornej** knihy
- súd uviedol: „*nestačí, aby PBS (zhotoviteľ) poukázala na objavenie azbestu podrobnejšie, ako naznačovali predchádzajúce správy. Musí preukázať, že objavený azbest bol nepredvídateľný*“
- súd očakával, že zhotoviteľ vykoná posúdenie rizík na základe existujúcich údajov, podobne ako v rozhodnutí súdu v prípadoch *Obrascon* a *Van Oord*

<https://www.ibanet.org/clinical-june-2022-feature-1>

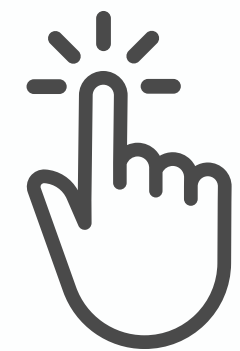

Interpretácia “*predvídateľnosti*”

Záver:

- predvídateľnosť nepriaznivých podmienok terénu sa interpretuje na základe vedeckých a technických poznatkov, ktoré mal zhotoviteľ k dispozícii v čase predkladania ponuky
- od zhotoviteľa sa očakáva, že sa s neistotou terénu vyrovná tak, že vo svojej ponuke ocení najhorší možný scenár

<https://www.ibanet.org/clinical-june-2022-feature-1>

Interpretácia “*predvídateľnosti*” ÚVO

Všeobecné metodické usmernenia

- **6/2022 - Všeobecné metodické usmernenie Úradu pre verejné obstarávanie k aplikácii § 18 ods. 1 písm. c) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov**
- **10/2019 - Všeobecné metodické usmernenie k zmenám zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas ich trvania**

Skúmať premisy:

- analýza príčin vzniknutej situácie
- príčinné súvislosti so vzniknutou situáciou
- následky vzniknutej situácie v zákazkách a potreba zmeny zmluvy
- vyhodnotenie skutočnosti, že verejný obstarávateľ vynaložil náležitú starostlivosť, resp., že bol obozretný
- posúdenie nevyhnutnosti na odstránenie následkov

Interpretácia “*predvídateľnosti*” ÚVO

Podľa § 18 ods. 1 písm. c) ZVO, zmluvu, rámcovú dohodu alebo koncesnú zmluvu možno zmeniť počas jej trvania bez nového verejného obstarávania, ak potreba zmeny vyplynula z okolností, ktoré verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ **nemohol pri vynaložení náležitej starostlivosti predvídať a zmenou sa nemení charakter zmluvy**, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy

Interpretácia “*predvídateľnosti*” ÚVO

Podľa § 18 ods. 1 písm. c) ZVO, náležitosti:

- 1a) - pojem nepredvídateľné okolnosti - vyššia moc (atribúty vyššej moci)
- 1b) - náležitá starostlivosť - recitál 109 - dostupné prostriedky, povaha a charakteristické znaky konkrétného projektu, osvedčené postupy v danej oblasti, potreba zabezpečiť zodpovedajúci súlad medzi prostriedkami vynaloženými pri príprave zadávania zákazky a jej predpokladanou hodnotou
- 1c) - časový aspekt - napredvídateľná udalosť nastala po uzatvorení zmluvy a zároveň po udalosti/okolnosti, ktorá nepredvídateľnú udalosť/okolnosť spôsobila
- 1d) - preukázanie príčinnej skutočnosti medzi skúmanými okolnosťami (jednotlivo alebo vo vzájomnej súvislosti) na jednej strane, a potrebou zmeniť zmluvu počas jej trvania (uzatvoriť dodatok)
- 1e) posúdenie nevyhnutnosti na odstránenie následkov
- 2 - zmena charakteru zmluvy
- 3 - zmenou nemôže dôjsť k navýšeniu hodnoty plnenia o viac ako 50 % hodnoty pôvodnej zmluvy

Interpretácia “*predvídateľnosti*” ÚVO

Zmena charakteru zmluvy:

- zmenu, v dôsledku ktorej nastane obchádzanie zákona o verejnom obstarávaní alebo narušenie základných princípov verejného obstarávania, **najmä princípu rovnakého zaobchádzania, princípu nediskriminácie hospodárskych subjektov a princípu transparentnosti**
- zmenu právneho postavenia charakteru zákazky vzhľadom na ustanovenia zákona o verejnom obstarávaní, t.j. **napr. zmena zo zákazky na dodanie tovaru na zákazku na uskutočnenie stavebných prác, resp. kompletné nahradenie plnenia novým plnením iného druhu**

Interpretácia “*predvídateľnosti*” ÚVO

- **Zlyhanie prípravy:** Ak výkaz výmer vykazuje vady, ktoré znemožňujú dokončenie diela, spravidla to indikuje nedostatky v prípravnej fáze projektu, a nie nepredvídateľnú okolnosť [15344_9000_2024]
- **Náležitá starostlivosť:** Nepredvídateľnosť predpokladá, že okolnosti nastali nezávisle od vôle obstarávateľa a nebolo ich možné predvídať ani pri primerane dôkladnej príprave zadania zákazky so zreteľom na osvedčené postupy
- **Záväznosť podkladu:** Ak sa verejný obstarávateľ rozhodne “osvojiť” projektovú dokumentáciu vrátane VV ako záväzný podklad pre ponuky a tento podklad vykazuje vady podstatného charakteru, aplikácia § 18 ods. 1 písm. c) ZVO je v zásade nedôvodná. Je irelevantné, či obstarávateľ mal kapacity na posúdenie kvality projektu; mal možnosť preniesť riziko na zhotoviteľa (napr. cez žltý FIDIC – naprojektuj a postav) [1959-5000-2019]
- **Kedy ide o neoprávnenú zmenu? (ohľadom aplikácie 18(1)c) ZVO?**
- Vady VV vyplynuli z **absencie prieskumov** (napr. geologického, geodetického) pred vyhlásením súťaže. Takéto skutočnosti sú zistiteľné pri náležitej odbornej príprave [15344_9000_2024]
- Zmena spočíva v **doplňaní položiek, ktoré obstarávateľ mohol a mal predvídať už v čase zadávania zákazky pri spracovaní opisu predmetu zákazky** [14266_6000_2019_OD]
- Ide o “aktualizáciu” VV z dôvodu, že pôvodný projekt neriešil základné veci (napr. odvodnenie, sklony), čo sa považuje za chybu prípravy [15344_9000_2024].

Smaragdová kniha

Emerald Book (Smaragdová kniha)

- **International Tunnelling Association** predstavila smaragdovú knihu v 2019
- vypracovaná je na základe žltej knihy, vydanie 2017

Povaha podzemných prác:

- spôsob výkopových prác a podoprenie terénu sú hlavnými faktormi úspešnej realizácie projektu, a preto sú súčasťou prác
- fyzický prístup k prácam je často obmedzený len na niekoľko miest alebo dokonca na jedno miesto, čo výrazne obmedzuje logistiku výstavby a životné prostredie
- pozemok, pod ktorým sa majú práce vykonávať, zvyčajne patrí viacerým tretím stranám

Emerald Book (Smaragdová kniha)

FIDIC Emerald Book sa snaží vyriešiť nejednoznačnosť interpretácie “*predvídateľnosti*” tým, že do zmluvnej dokumentácie zahrňuje **Geotechnickú základnú správu (Geotechnical Baseline Report - GBR)**

GBR popisuje

1. fyzické podmienky pod povrchom, ktoré slúžia ako základ pre vykonanie výkopových a obkladových prác, vrátane
2. projektových a stavebných metód a
3. reakcie pôdy na takéto metódy

Riziká súvisiace s podmienkami, ktoré sa líšia od podmienok opísaných v GBR (nepredvídateľné), sú pridelené **objednávateľovi**

Nová definícia *Nepredvídateľnosti*

- “**Nepredvídateľné**” sú všetky podmienky **NEopísané** v GBR
- odstránenie nejasného pojmu “**skúsený zhotoviteľ by mal predvídať**”
- ponuka (návrh výkopových prác) je postavená na GBR - aj keby boli údaje nejasné - alebo **iný dokument mimo** GBR naznačoval iné podmienky ako v GBR
- pri 4.12 (červená a žltá kniha) - Inžinier mohol v Platobných potvrdeniach **znížiť** Náklady (ako odpočty) ak sa vyskytli **priaznivejšie** podmienky, **ale nie čistú Zmluvnú cenu**
- pri 13.8 v smaragdovej knihe môže Inžinier **znížiť Zmluvnú cenu**
- Zhotoviteľ pripravuje na základe GBR **Schedule of Baseline a neskôr Harmonogram**

Definícia “**Nepredvídateľnosť**”:

- “all subsurface physical conditions **described in the GBR are DEEMED to be FORESEEABLE**, and
- all subsurface physical conditions **outside** the scope of the conditions defined in the GBR are **DEEMED to be UNFORSEEABLE**”

4.12

claimy

13.8

meranie výkopových prác a úprava doby dokončenia a ceny

Emerald Book (Smaragdová kniha)

- Zhotoviteľ zhrnie v **základnom harmonograme svoj odhad výkonu pre typy pôdy uvedené v GBR**
- Riziko výkonu pre danú sadu základných parametrov je pridelené zhotoviteľovi, avšak podčlánok 13.8 umožňuje automatické úpravy Doby dokončenia a Nákladov pre fyzické podmienky, ktoré sú mimo limitov GBR
- GBR uvádza aj spôsob výroby
- Inými slovami, mechanizovaný tunel a tunel vyvrtaný a odstrelovaný by mali rôzne GBR (alebo jeden GBR by musel výslovne rozvíjať obe možnosti) pre rovnaký terén
- **Projekt objednávateľa by mal byť dostatočne podrobný, aby navrhol stavebnú metódu, ktorú možno použiť na stanovenie základných vyhlásení v GBR, a aby uchádzači mohli pripraviť základný harmonogram**

Emerald Book (Smaragdová kniha) - nové definície

- contract risk management plan
- contract risk register
- kľúčové zariadenie zhotoviteľa
- geotechnical data report
- Schedule of Rates and Prices - výkaz výmer pre výkopové a práce a ostenia (obkladové práce, vystuženie)

Modifikácia zmluvy počas jej trvania

SAFE HARBOR - BEZPEČNÝ PRÍSTAV

Čl. 72 smernice 2014/24/EU a jeho transpozícia do § 18 ZVO

SAFE HARBOR - BEZPEČNÝ PRÍSTAV = čl. 72(1)a) smernice / §18(1)a) ZVO

“§ 72 (1) Contracts may be modified without a new procurement procedure in accordance with this Directive in any of the following cases:

*(a) where the modifications, irrespective of their monetary value, have been provided for in the initial procurement documents in **clear, precise and unequivocal review clauses**, which may include **price revision** clauses, or options.*

*Such clauses shall state the **scope** and **nature** of possible modifications or options as well as the **conditions** under which they may be used. They **shall not provide** for modifications or options that would **alter the overall nature of the contract**”*

Čl. 72 smernice 2014/24/EU a jeho transpozícia do § 18 ZVO

7 podmienok aplikácie čl. 72(1)a) smernice / §18(1)a) ZVO:

1. vopred **predvídaná** v pôvodných súťažných podkladoch (initial procurement documents) — nie dohodnutá až dodatočne
2. zakotvená vo forme revíznych doložiek (**review clauses**) alebo opcií (options) - môžu zahŕňať aj doložky o úprave ceny (price revision clauses)
3. **jasné, presné a jednoznačné** (clear, precise and unequivocal)
4. doložky musia uvádzať **rozsah** (scope) možných modifikácií alebo opcií
5. doložky musia uvádzať **povahu** (nature) možných modifikácií alebo opcií
6. doložky musia uvádzať **podmienky**, za akých sa môžu použiť (conditions under which they may be used) - **udalosť / okolnosť, ktorá ich spúšťa**
7. doložky **nesmú** umožniť modifikácie/opcie, ktoré by menili **celkovú povahu zmluvy** (overall nature of the contract).

Peňažná hodnota modifikácie je irelevantná (irrespective of monetary value) — pre toto písmeno neplatí žiadny finančný strop.

Čl. 72 smernice 2014/24/EU a jeho transpozícia do § 18 ZVO

čl. 72(1) smernice / §18(1) ZVO - ostatné zákonné tituly modifikácie

“§ 18 (1)

- b) dodatočné stavebné práce
- c) nepredvídateľné okolnosti
- d) nový zhotoviteľ
- (2) definícia substantial change (podstatná zmena) z rozhodnutia SD EU Presetext
- (3) a (4) *de minimis* - pri stavebných prácach 15%

FIDIC vzorové zmluvy - zmeny predvídané zmluvou - REVIEW CLAUSES

- **meranie / domeranie** - koncept meranej zmluvy - **podčl. 14.1 (c)** - množstvá vo výkaze výmer sú odhadované + **podčl. 12.3** (Oceňovanie) + **podčl. 3.5** (Určenie)
- zmena jednotkovej ceny v položke výkazu výmer v závislosti od množstva - podčl. 12.3(b)
- **claim** - **podčl. 20.1 / podčl. 2.5**
 - nárok zhotoviteľa na zvýšenie Zmluvnej ceny (Náklady a niekedy aj zisk) / predĺženie Doby ukončenia (22 dôvodov predvídaných v Zmluve)
 - nárok objednávateľa na predĺženie Doby na oznámenie väd / na zaplatenie sumy zo zmluvy (15 dôvodov predvídaných v Zmluve)
- **variácia** - **čl. 13** (vrátane akcelerácie, zlepšovacieho návrhu, redbežné sumy / opcie, zmeny legislatívy, valorizácia, ocenenia cez HZS - Dayworks atd'.)
- **predĺženie Doby ukončenia** - **podčl. 8.4** (5 dôvodov)

Mechanizmus FIDIC vzorových zmlúv ako celok (variácie, meranie/domeranie, claim) je sám osebe vyhradenou zmenou podľa § 18 ods. 1 písm. a) ZVO, resp. čl. 72 ods. 1 písm. a) smernice 2014/24/EÚ.

Ak sú FIDIC vzorové zmluvy súčasťou súťažných podkladov a sú v nich kvalifikované ako vyhradený mechanizmus zmeny, môžeme variáciu, úpravu harmonogramu, predĺženie Doby vykonania diela, úhradu claimu uplatniť bez nového obstarávania a bez peňažného limitu, pokiaľ táto zmena nemení charakter zmluvy.

Toto je v plnom súlade so „Zlatými princípmi“ FIDIC a s § 42 ZVO, ktorý je verejnoprávnym pilierom alokácie rizika a nemožno ho obísť ani vymazaním kľúčových pod-čl. v Osobitných podmienkach, ani ustanovením vyhlásenia zhotoviteľa o úplnosti podkladov objednávateľa.

FIDIC mechanizmus ako celok = vyhradená modifikácia podľa § 18 ods. 1 písm. a) ZVO

- Variácie čl. 13, claimy čl. 20, meranie/domeranie čl. 12
- Bez nového obstarávania
- Bez peňažného limitu
(na rozdiel od písm. b) - dodatčné stavebné práce / c) - nepredvídateľné okolnosti)
- **Hranica použitia:** zachovaná celková povaha zákazky
- V plnom súlade so Zlatými princípmi FIDIC a § 42 ZVO

FIDIC Variácia podľa čl. 13 nie je ľubovôľ!

- Kto môže nariadiť: Inžinier
- Čo sa môže zmeniť: pod-čl. 13.1 a)–f) – taxatívne stanovené v Červenej knihe
- Kedy zhotoviteľ môže odmietnuť: pod-čl. 13.1 ods. 2
- Ako sa určuje cena: pod-čl. 12.3 b) – Test 3 pravidiel
- Procesný rámec: pod-čl. 13.3 – variačné konanie
- Dopad na čas: pod-čl. 8.4 – predĺženie Doby ukončenia Diela

FIDIC Variácia podľa čl. 13 nie je l'ubovôl'a

Variácia môže zahrňovať (úryvok z červenej knihy FIDIC, podčl. 13.1):

- zmeny v množstvách ktorejkoľvek položky prác obsiahnutej v Zmluve (avšak, takéto zmeny nemusia nevyhnutne znamenať Variáciu),
- zmeny v kvalite a iných vlastnostiach ktorejkoľvek položky prác,
- zmeny výšky, polohy a/alebo rozmerov ktorejkoľvek časti Diela,
- vynechane ktorejkoľvek práce, **pokiaľ nemá byť vykonaná niekým iným,**
- akúkoľvek dodatočnú prácu, Technologické zariadenie, Materiály, alebo služby nevyhnutné pre Trvalé Dielo, vrátane akýchkoľvek Skúšok pri prevzatí s nimi spojených, vrtov a ďalších skúšobných a prieskumných prác, alebo
- zmenu **následnosti** alebo časovania zhotovenia Diela.

Z nevykoná žiadnu úpravu a/alebo zmenu Trvalého Diela, pokiaľ a dokiaľ STD nevydá pokyn k Variácii alebo Variáciu neschválil.

FIDIC Variácia podľa čl. 13 nie je ľubovôľa

- objednávatel' ako verejný obstarávateľ musí zdôvodniť aplikáciu § 18 ods. (1) a) ZVO na každú modifikáciu.
- skúmame príčinu modifikácie
- rôzne okolnosti a ohľady (viď. nasledujúci slajd)
- aplikácia červenej a žltej knihy je rozdielna

S ohľadom na nutnosť	Objednávateľ <u>inicioval</u> naviac práce z vlastnej vôle
	Naviac práce sú <u>nevyhnutné</u>
	Naviac práce sú <u>vhodné</u>
Stavebno-technické hľadisko	<u>nový prvok</u>
	<u>iný materiál</u> (napr. parkety namiesto dlažby)
	<u>iné technické riešenie</u> (zmena architektúry, technologického riešenia)
Podľa charakteru	<u>iné objemy</u>
	<u>totožné dielo (výsledok)</u> , <u>ale iné množstvá</u> , <u>iné materiály</u>
Z hľadiska príčiny	<u>Objednávateľ inicioval naviac práce</u>
	z dôvodu nedostatkov <u>projektovej dokumentácie</u>
	<u>nepredvídateľných fyzických podmienok na stavenisku</u>
	<u>zhotoviteľova chyba</u> , <u>nesprávne nacenil výkaz výmer</u>
Z hľadiska dôsledku	<u>nemajú</u> vplyv na <u>cenu a čas</u> vykonania diela
	majú vplyv len na <u>cenu</u>
	majú vplyv len na <u>čas</u> vykonania diela
	majú vplyv tak na <u>cenu</u> ako aj na <u>čas</u> vykonania diela

Druhy

“naviac prác”

Zdroj:

FIDIC Variácia podľa čl. 13 nie je ľubovôľa

- objednávatel' ako verejný obstarávateľ musí zdôvodniť aplikáciu § 18 ods. (1) a) ZVO na každú modifikáciu.
- skúmame príčinu modifikácie
- rôzne okolnosti a ohľady (viď. nasledujúci slajd)
- aplikácia červenej a žltej knihy je rozdielna

**Zodpovednosť objednávateľa
za úplnosť a správnosť podkladov**

§ 42 (1) ZVO

„(...) Predmet zákazky musí verejný obstarávateľ a obstarávateľ opísať **jednoznačne, úplne a nestranne** na základe technických požiadaviek podľa prílohy č. 3.

Verejný obstarávateľ a obstarávateľ **zodpovedá za správnosť a úplnosť súťažných podkladov** (...)“

Verejnoprávny pilier alokácie rizika

- Obstarávateľ opíše predmet zákazky jednoznačne, úplne, nestranne
- Zodpovedá za správnosť a úplnosť súťažných podkladov
- **Tieto povinnosti nemožno preniesť na uchádzačov - zhotoviteľa**
- Zákaz prenosu = jadro § 42 (1) ZVO

Príklad doložky zo zmluvy o dielo slovenskej praxe

„Zhotoviteľ podpisom Zmluvy potvrdzuje, že podklady Objednávateľa preštudoval pred uzavretím Zmluvy, tieto podklady ako aj vykonaná obhliadka sú dostatočné a bez väd pre stanovenie ceny diela (...). V prípade, ak by vyšli dodatočne najavo akékoľvek iné vady / nezrovnalosti / nedostatky podkladov Objednávateľa, nemá Zhotoviteľ nárok na zvýšenie Ceny Diela z tohto dôvodu.“

Prípadová štúdia – neúplný a nesprávny výkaz výmer

- **Slovenská zákazka, rok 2020 (anonymizovane)**
- Mestská samospráva, energetická obnova budovy + strešná FV
- Meraná zmluva o dielo (Obchodný zákonník, nie FIDIC)
- PD: 24 nosníkov $\times$ 519,30 kg = 12,46 t ocele
- VV: 2,077 t (rozdiel ~10,38 t)
- Pri jednotkovej cene zhotoviteľa: navýšenie ~55 131 EUR bez DPH

D	M	Práce a dodávky M					11 021,32
D	43-M	Montáž oceľových konštrukcií					11 021,32
1	K	430862005.r	Montáž rôznych dielov OK - do 5 000 kg vrátane	kg	2 077,200	1,65	3 427,38
2	M	553850000300.S	Prvky pre oceľovú nosnú konštrukciu - nosníky, kotviaci plech, výstuhy, skrutky, matice, podložky, úložné nosníky, kotviace	t	2,077	1 650,00	3 427,05
VV		2077,2*0,001 "Prepočítané koeficientom množstva			2,077		
VV		Sočet			2,077		
3	K	430865165.S	Výroba segmentov pre ťažké zložené - dynamicky nenamáhané dlhé oceľ. konštrukcie a prvky, celkovej hmotnosti nad 1000 kg	kg	2 077,200	1,54	3 198,89
4	K	998943291.S	Príplatok za zväčšený presun nad vymedzenú najväčšiu dopravnú vzdialenosť OK po stavenisku do 1 km	%	100,533	5,03	506,00
5	K	998943294.S	Príplatok za zväčšený presun nad vymedzenú najväčšiu dopravnú vzdialenosť OK mimo staveniska k.ď. 1 km	%	100,533	4,60	462,00
VV		67,28*50 "Prepočítané koeficientom množstva			3 364,000		
VV		Sočet			3 364,000		

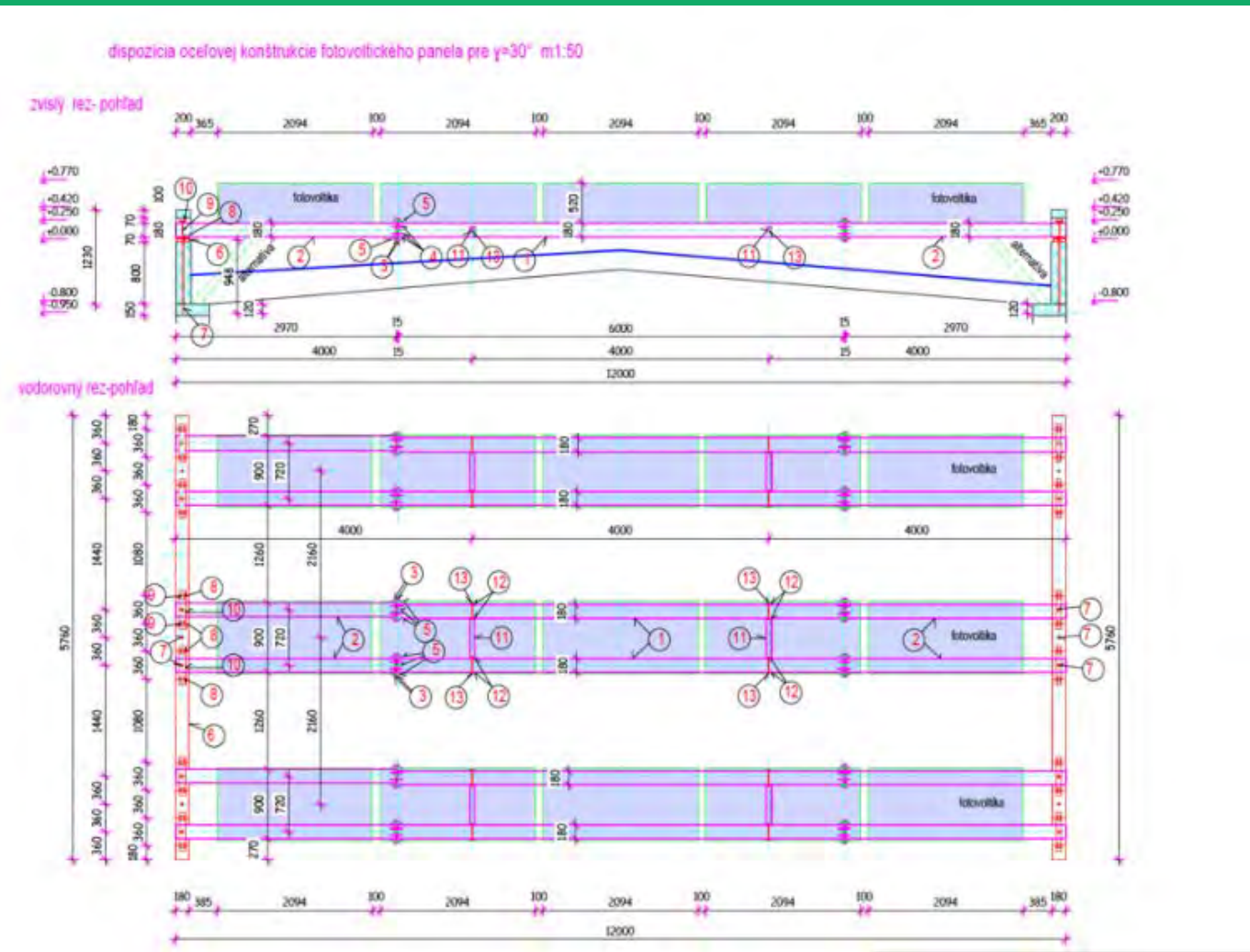
typs ocele pre 1 nosník

poz	názov	rozmery (mm)	ks	objem (m3)	hmotnosť (kg)		poznámka
					1	celkom	
1	vodorovný nosník	jackel 180/180/6-6000	1	0.50m	32.05	192.300	spoj. brzdová montáž
2	vodorovný nosník	jackel 180/180/6-2970	2	0.94m	32.05	190.377	
3	kotviaci plech	pl. 15/300/300	4	0.30m2	117.75	42.396	
4	výstuhy	pl. 6/60/60	32	0.05m6	47.10	2.712	zváry kotvič-štim
5	štruka M16	M16x70	16		0.141	2.250	
	matice M16	M16	16		0.033	0.520	
	podložka 17	podložka 17	16		0.0113	0.180	
6	úložný nosník	UPE 6. 180-1000	2	3.84m	16.10	61.621	časť nosníka
7	chem. kotva HVA M20		3				at chem kotva HVA M20+3kotv. M16-1000+15.00v at. zväzky M16x1000 kvalita 50.9
	plechová tyč M20x10.0	M20x1000 (DIN 975)	3	3.00m	2.466	7.390	
	matice M20	M20	6		0.062	0.372	spoj. s konštrukciou
	podložka 21	podložka 21	3		0.017	0.051	
8	kotva vodorovný tm	tm ØE12-160	4	0.64m	0.688	0.560	veľkosť pre previazaný k plechom UPE 180
9	kotva zvislý hak	hak Ø E12-330	4	1.32m	0.688	1.172	zvislý hak zohľadniť do spoja tm-vosníka
	matice M12	M12	4		0.0165	0.066	
	podložka 13	podložka 13	4		0.0062	0.024	
10	kotviaci vodor. nosník	U6 60-500	2	1.00m	0.64	0.640	kotvenie jaskoly 1000
11	stĺžová jackel nosník	U6 70/70/6-525	2	1.05m	8.79	6.709	stĺžová nosníkom 1000
12	plech	pl. 6/60-60	4	0.0256m2	47.10	1.205	stĺžová nosníkom 1000 s výškom 6.14mm
13	zväzková tyč-svomik	M12-250	2	0.50m	0.888	0.444	
	matice M12	M12	4		0.0165	0.066	
	podložka 13	podložka 13	4		0.0062	0.024	

5235+10.9

hmotnosť ocele A- 519.30 kg na 1 nosník

Obrázok 2 – znázornenie umiestnenie fotovoltaických panelov na streche z

Relevantné rozhodnutia

- Rozsudok SD EÚ z 5. júna 2025
- Poľský FIDIC projekt: čistička Czajka, Varšava
- Spor o záručnú dobu – obstarávateľ chcel „obnovenie záručnej doby“ cez národné právo
- Transparentnosť pôsobí aj počas plnenia zmluvy, nie len pri zadávaní
- Zhotoviteľ musí byť schopný predvídať svoje povinnosti pri ponuke
- Perspektíva primerane informovaného a starostlivého uchádzača
- **Povinnosti zhotoviteľa musia byť jasne v súťažných podkladoch**
- **Žiadne zadné dvierka cez národné civilné právo**

Rozhodnutie ÚOHS ČR So520/2022/VZ

- Jednostranné predĺženie lehoty o ~8 mesiacov
- Uplatnenie „čisto na ľubovôľi“ obstarávateľa
- Bez akýchkoľvek aspoň rámcových podmienok
- ÚOHS sankcionoval

FIDIC tento test obstojí – má detailný procesný rámec

Rozhodnutie ÚOHS ČR 29045/2025/500

- **4. 8. 2025 – školská kuchyňa**
- 99 zo 106 položiek zmenených, navýšenie +18 %
- Obstarávateľ: § 222 ods. 6 ZZVZ (nepredvídateľnosť)
- ÚOHS odmietol: vadná projektová dokumentácia ≠ nepredvídateľnosť
- súlad s NSS ČR 1 Afs 23/2012 - „chybnou projektovou dokumentaci nelze považovat za objektivně nepředvídanou okolnost“
- súlad s NSS ČR 9 As 153/2019 - definícia nepredvídateľných okolností ako tých, ktoré obstarávateľ nemohol predpokladať „ani přes přiměřeně pečlivou přípravu zadávacího řízení“
- ÚOHS ČR, rozhodnutie So018/2019/VZ: ak obstarávateľ pred uzavretím zmluvy vedel o potrebe budúcich zmien a neprijal opatrenia, nemožno následnú zmenu považovať za nepredvídanú;
- ÚOHS ČR, rozhodnutie So791/2015/VZ: obstarávateľ nesie zodpovednosť za chyby, ktoré spôsobil sám alebo ktoré mohol v rozsahu svojich odborných znalostí predvídať alebo kontrolou zistiť

C-454/06 Pressetext (2008)

- zmena vopred v dokumentoch ≠ podstatná zmena

C-496/99 Succhi di Frutta (2004)

- SD EÚ konštatoval, že obstarávateľ tým, že vopred upraví možnosť a podmienky uplatnenia zmien plnenia, zabezpečí, že všetky hospodárske subjekty sú so zmenami oboznámené od začiatku a je k nim prístupované rovnako pri podávaní ponúk.

C-19/00 SIAC Construction (2001)

- skúsený zhotoviteľ vie, že množstvá vo výkaze výmer (bill of quantities) sú odhadované a finálna úhrada nastáva podľa skutočne vykonaných meraných množstiev

C-549/14 Finn Frogne (2016)

- SD EÚ výslovne pripustil, že obstarávateľ si môže v súťažných podkladoch vyhradiť aj podstatné zmeny po podpise zmluvy, ak sú podmienky uplatnenia stanovené

C-82/24 Veolia (5. 6. 2025)

- transparentnosť pôsobí aj počas plnenia

C-452/23 Fastned (29. 4. 2025)

- Rozsudok týkajúci sa rozšírenia diaľničných koncesií o nabíjacie stanice elektromobilov. SD EÚ potvrdil, že podstatná zmena sa posudzuje podľa práva platného v čase zmeny zmluvy, nie podľa práva platného pri pôvodnom obstarávaní.

C-282/24 Polismyndigheten (stanovisko AG, 30. 4. 2025)

- Generálny advokát výslovne rozlišuje pojem „zmena celkovej povahy zákazky“ od pojmu „podstatnej zmeny“ podľa čl. 72 ods. 4 – nie sú totožné. „zmena celkovej povahy zákazky“ je vyšší prah.

NSS ČR 9 As 125/2024 (Metro D)

Predmetom sporu bola opcia na zámenu „revízora Technického dozoru investora“ (ďalej len „TDI“) za samotného TDI pri výstavbe metra D v Prahe. NSS ČR vyslovil tri zásadné závery, ktoré sú priamo aplikovateľné na FIDIC mechanizmy:

- **(bod 35):** § 100 ZZVZ **umožňuje** aj „zmeny rozsahom inak podstatné za splnenia podmienok predpokladaných ZZVZ, t. j. že boli dostatočne konkrétne upravené v pôvodnej zadávacej dokumentácii a nemenili by celkovú povahu verejnej zakázky. Obdobne aj čl. 72 ods. 1 písm. a) Smernice (...)“
- **(body 36 a 44):** rozhodujúca je primárna potreba obstarávateľa plus charakteristika plnenia; samotná odlišnosť predmetu plnenia nemá za následok zmenu celkovej povahy zakázky.
- **(body 34, 38 a 45):** vyhradená zmena je uvedená v súťažných podkladoch. Ovplyvnenie okruhu dodávateľov nastáva už počas procesu obstarávania (nie hypoteticky neskôr) a nemožno ho posudzovať tak prísne, ako pri zmenách dohodnutých dodatočne po skončení súťaže.

Ďakujem za pozornosť!

Otázky?

kotvan.sk

linkedin.com/in/peterkotvan/

+421 905 948 192

peter@kotvan.sk